

401

Besluit van 24 augustus 1988, houdende wijziging van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 in verband met verhoging leeftijdsgrens volwassenensalaris en wijziging staffeling jeugdsalarissen

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 10 juni 1988, nr. AB88/156/U10, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Algemene Financiële Aangelegenheden;

Gelet op artikel 125, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 12 augustus 1988, nr. WO4.88.0328);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 21 augustus 1988, nr. AB88/156/U20, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Algemene Financiële Aangelegenheden;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

Het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571)¹ wordt gewijzigd als volgt:

A. In artikel 6, eerste lid, onder a en b, wordt «21 jaar» telkens vervangen door: 22 jaar.

B. In artikel 7 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het tweede lid, onder a en b, wordt «21 jaar» telkens vervangen door: 22 jaar.

2. In het vierde lid wordt «21e verjaardag» vervangen door: 22e verjaardag.

C. In artikel 21 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het tweede en derde lid wordt «21 jaar» telkens vervangen door: 22 jaar.

2. In het derde lid wordt «7,5%» vervangen door: 10% en wordt achter de komma de volgende zinsnede toegevoegd: met een maximumaftrek van 50%,.

ARTIKEL II

1. De in de bijlage B van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 opgenomen schalen 1, 2, 3, 4 en 5 worden nader vastgesteld als volgt:

schaal 1		schaal 2	
U 13	2336	U 14	2571
U 11	2273	U 12	2487
U 9	2223	U 10	2408
3	2175	4	2336
2	2131	3	2273
1	2041	2	2175
0	1950	1	2085
J 21	1755	0	1996
J 20	1560	J 21	1796
J 19	1365	J 20	1597
J 18	1170	J 19	1397
J 17	975	J 18	1198
J 16	975	J 17	998
J 15	975	J 16	998
		J 15	998

schaal 3		schaal 4	
U 16	2816	U 17	2972
U 14	2736	U 15	2894
U 12	2654	U 13	2816
6	2571	7	2736
5	2487	6	2654
4	2408	5	2571
3	2273	4	2487
2	2175	3	2336
1	2085	2	2223
0	2041	1	2131
J 21	1837	0	2085
J 20	1633	J 21	1877
J 19	1429	J 20	1668
J 18	1225	J 19	1460
J 17	1021	J 18	1251
J 16	1021	J 17	1043
		J 16	1043

schaal 5	
U 16	3130
U 14	3051
8	2972
7	2894
6	2816
5	2736
4	2654
3	2571
2	2408
1	2273
0	2175
J 21	1958
J 20	1740
J 19	1523
J 18	1305
J 17	1088

2. Voor de ambtenaar voor wie op de dag voor die van de inwerking-treding van dit besluit een salaris gold dat was vermeld in één der salarisschalen 1, 2, 3, 4 of 5 van de bijlage B van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 achter een salarisnummer bestaande uit de letter J en een getal, gelden, zo lang voor die ambtenaar het salarisnummer mede uit de letter J bestaat, in afwijking van het bepaalde in het voorgaande lid de hieronder vermelde, bij de gelijknamige salarisschaal behorende salarissen:

salarisschaal 1

J 20	1804
J 19	1658
J 18	1511
J 17	1365
J 16	1219
J 15	1073

salarisschaal 2

J 20	1846
J 19	1697
J 18	1547
J 17	1397
J 16	1248
J 15	1098

salarisschaal 3

J 20	1888
J 19	1735
J 18	1582
J 17	1429
J 16	1276

salarisschaal 4

J 20	1929
J 19	1772
J 18	1616
J 17	1460
J 16	1303

salarisschaal 5

J 20	2012
J 19	1849
J 18	1686
J 17	1523

3. Met ingang van de dag waarop voor de in het tweede lid bedoelde ambtenaar het salarisnummer niet meer mede uit de letter J bestaat, wordt zijn salaris vastgesteld op het bedrag vermeld achter salarisnummer 0 in de in het eerste lid genoemde gelijknamige schaal van de bijlage B van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984.

4. Voor de ambtenaar voor wie op de dag voor die van de inwerking-treding van dit besluit een salaris gold dat was vermeld in één der salarisschalen 1, 2, 3 of 4 van de bijlage B van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 achter een salarisnummer bestaande uit de letter J en een getal, en voor wie de in het eerste lid genoemde salarisschaal 2, 3, 4 of 5 gaat gelden, geldt gedurende de periode waarin voor die ambtenaar het salarisnummer mede uit de letter J bestaat, de in het tweede lid opgenomen gelijknamige salarisschaal. Het bepaalde in het derde lid is van overeenkomstige toepassing.

ARTIKEL III

In afwijking van het bepaalde in artikel I, onder C, blijven voor de ambtenaar die op de dag voor die van inwerking-treding van dit besluit in dienst was bij het Rijk, het tweede en derde lid van artikel 21 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 luiden, zoals zij op de dag vóór die van inwerking-treding van dit besluit luiden.

ARTIKEL IV

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 8 april 1988, Stb. 152

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Dit besluit treedt in werking met ingang van de eerste kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 24 augustus 1988

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

Uitgegeven de *dertigste* augustus 1988

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

Het kabinet heeft besloten tot een verhoging van de leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris en tot een verscherping van de staffeling in de jeugdsalarissen bij de overheid. Bijgevoegd besluit strekt er toe aan deze maatregel, wat het burgerlijk rijkspersoneel betreft op wie het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 (Stb. 1983, 571) van toepassing is, uitvoering te geven.

1. Inleiding

De jeugdsalarissen bij de overheid zijn afgeleid van de aanvangssalarissen voor volwassen ambtenaren, bezoldigd volgens de salarisschalen 1 tot en met 5 van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984. De voor de diverse leeftijden van jeugdig overheidspersoneel vastgestelde salarissen worden bepaald door twee factoren, te weten: de leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris, en de opbouw van de staffeling per leeftijdsjaar beneden genoemde grens.

De leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris is bij de overheid 21 jaar; zij ligt in de marktsector gemiddeld op 22,4 jaar. De staffeling in de jeugdsalarissen is bij de overheid 7,5% per leeftijdsjaar beneden de 21-jarige leeftijd. In de marktsector is zij echter de laatste jaren aanzienlijk verscherpt. Genoemde factoren dragen er toe bij dat de jeugdsalarissen in de overheidssector als percentage van het volwassenensalaris gunstig afsteken bij het gemiddelde in de marktsector. Aangezien de jeugdsalarissen bij de overheid zijn afgeleid van de eerste vijf salarisschalen van het BBRA 1984, en deze, zoals uit de pakketvergelijking is gebleken, niet achterlopen bij de gemiddelde beloning van vergelijkbare functies in het bedrijfsleven, is het verantwoord en ten behoeve van een zo optimale allocatie van de loonsom gewenst de leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris en de staffeling van de jeugdsalarissen bij de overheid meer af te stemmen op de huidige situatie in de marktsector.

Derhalve wordt in bijgaand besluit de leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris bij de overheid met 1 jaar verhoogd van 21 naar 22 jaar, en wordt de staffeling in de jeugdsalarissen van 7,5% naar 10% per leeftijdsjaar gebracht, met een maximumaftrek van 50%. Als uitvloeisel hiervan wordt een overeenkomstige leeftijdsgrens en staffeling aangebracht in de aanspraak op het minimumbedrag in de vakantie-uitkering. Onder de voorwaarde dat enerzijds de door de onderhavige maatregel vrijkomende gelden in overleg met de centrales van overheidspersoneel worden aangewend voor werkgelegenheidsbevorderende maatregelen bij de overheid voor jeugdigen, en anderzijds het overgangsrecht zou worden versoepeld hebben de centrales met de voorstellen kunnen instemmen. De opbrengst van de maatregel bedraagt in het eerste volle jaar na invoering \pm 21 miljoen en loopt op tot structureel (na 21 jaar) \pm 145 miljoen.

2. Verhoging leeftijdsgrens volwassenensalaris

In de na-oorlogse periode is de leeftijdsgrens van waaraf ingevolge collectieve arbeidsovereenkomsten in de marktsector aanspraak ontstond op een volwassenensalaris dan wel volwassenenloon tot in de zeventiger jaren geleidelijk gedaald; sedertdien heeft deze tendens zich niet of nauwelijks voortgezet. Deze daling is grosso modo blijven steken bij 21 resp. 22 of 23 jaar; als gemiddelde kan 22,4 jaar worden aangehouden. Bij de overheid daarentegen is deze leeftijdsgrens sedert jaar en dag voor de ambtenaren, die niet tot de vroegere categorie werklieden behoorden, 21 jaar. Nu moet worden vastgesteld dat de (gemiddelde) leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris in de marktsector die van de

overheid niet verder nadert en naar het zich laat aanzien niet binnen afzienbare tijd zal benaderen, is er om de in de inleiding vermelde reden aanleiding die bij de overheid meer in overeenstemming te brengen met het gemiddelde van 22,4 in de marktsector. Het kabinet heeft besloten te volstaan met een verhoging tot 22 jaar; daarmee stelt de overheid zich meer marktconform op.

Artikel I van het onderhavige besluit strekt er o.m. toe deze verhoging te bewerkstelligen. Daarbij zij aangetekend dat de concurrentiepositie en daarmee de werfkracht van de overheid op de arbeidsmarkt ten gevolge van deze maatregel naar verwachting niet of nauwelijks zal worden aangetast. Het reeds voor het bevoegd gezag ter beschikking staande instrumentarium om bij eventuele knelpunten in dit opzicht oplossingen te zoeken, blijft onverkort gehandhaafd.

Het is duidelijk dat een verhoging van de leeftijdsgrens doorwerkt naar de jeugdsalarissen, doordat de staffeling van die salarissen thans een jaar eerder begint, nl. op 21-jarige leeftijd. Voor de ambtenaar die op of voor het bereiken van de leeftijd van 21 jaar in dienst treedt bij de overheid, heeft dit tot gevolg dat hij één leeftijdsjaar later het maximum van de voor hem geldende salarisschaal bereikt; het aantal salarisnummers voor volwassenen ondergaat als gevolg van deze maatregel geen wijziging.

3. Staffeling jeugdsalarissen

De huidige structuur van de jeugdsalariëring bij de overheid dateert van 1975, toen met betrekking tot dit onderdeel meer aansluiting werd gezocht bij de toen bestaande structuur in de marktsector. Sedert deze aanpassing is echter de staffeling in de marktsector scherper geworden. Aldus is een forse discrepantie ontstaan tussen de staffeling van de jeugdsalarissen bij de overheid en in de marktsector, zoals uit onderstaande tabel blijkt:

Staffeling in %

Leeftijd	Overheid		Marktsector*	
	(2a) oud	(2b) nieuw	(3) Gemiddeld	(4) Marges
(1)				
22 jaar	100	100	93,1	100 -82,4
21 jaar	100	90	83,4	100 -70,3
20 jaar	92,5	80	70,3	87,5-59,6
19 jaar	85	70	60,7	75 -51
18 jaar	77,5	60	52,4	66,9-44,1
17 jaar	70	50	44,8	59 -38,3
16 jaar	62,5	50	39,5	55 -33,5

* Berekend op basis van gegevens uit een onderzoek van de Dienst Collectieve Arbeidsvoorwaarden (DCA) naar de doorwerking van de verlaging van de wettelijke minimum-jeugdlonen (per 1-7-1983) en het wettelijk minimumloon (per 1-1-1984) in de minimum-schaal-lonen van de cao's.

In het verschil tussen de kolommen 2a respectievelijk 3 heeft het kabinet aanleiding gevonden de korting van 7,5% per leeftijdsjaar te brengen naar 10%, met een maximumaftrek van 50% (kolom 2b). Het onverkort laten doorwerken van de 10%-staffeling per leeftijdsjaar zou er namelijk toe leiden dat het salarisniveau van 15- en 16-jarigen bij de overheid er in verhouding tot de overige leeftijdssalarissen meer dan evenredig op achteruit zou gaan. Gelet hierop en het, in verband met de volledige dan wel partiële leerplicht, geringe aantal 15- en 16-jarigen dat bij de overheid werkzaam is, heeft het kabinet besloten een vloer in de staffeling aan te brengen. Dit houdt in dat in eenzelfde schaal, 15- en 16-jarigen aanspraak hebben op hetzelfde salarisbedrag als een 17-jarige. In artikel II, eerste lid, van dit besluit wordt aan het vorenstaande uitvoering gegeven.

4. Minimum-bedrag in de vakantie-uitkering

Zoals in de inleiding reeds werd opgemerkt werkt de onderhavige structuurwijziging door in de aanspraak op het minimum-bedrag in de vakantie-uitkering. Ingevolge het bepaalde in artikel II van het koninklijk besluit van 20 mei 1987, Stb. 268, is de leeftijdsgrens voor het minimum-bedrag in de vakantie-uitkering, zoals dat is geregeld in artikel 21, tweede lid, van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984, verlaagd van 23 naar 21 jaar. Eén van de overwegingen die daaraan ten grondslag hebben gelegen is dat zodoende aansluiting zou worden verkregen bij de bij de overheid geldende leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris.

In het derde lid van artikel 21 van genoemd bezoldigingsbesluit is bepaald dat het minimum-bedrag voor de ambtenaar jonger dan 21 jaar wordt gekort met 7,5% per leeftijdsjaar. Het is noodzakelijk de aanspraak op het minimum-bedrag in de vakantie-uitkering op overeenkomstige wijze als is bepaald ten aanzien van de jeugdsalarissen, nader vast te stellen. Artikel I, onder C, van het onderhavige besluit voorziet dan ook in een verhoging van de leeftijdsgrens voor de aanspraak op het minimum-bedrag van de vakantie-uitkering van 21 jaar naar 22 jaar en in een aftrek van 10% per leeftijdsjaar beneden de leeftijd van 22 jaar, met een maximumaftrek van 50%.

5. Overgang van oude naar nieuwe schalen

Aanvankelijk lag het in het voornemen van het kabinet de salarissen van zowel de reeds in dienst zijnde als de nieuw in dienst tredende jeugdige ambtenaren, direct in de nieuwe bezoldigingsstructuur in te passen. Zonder nadere regeling zou dit er voor eerstgenoemde categorie ambtenaren toe hebben geleid dat zij er fors in salaris op achteruit zouden gaan. Om de financiële gevolgen enigszins te mitigeren werd de centrales van overheidspersoneel voorgesteld deze ambtenaren een salarisbedraggarantie te verlenen, totdat toepassing van de nieuwe structuur tot een hoger salarisbedrag zou leiden. In het overleg zijn door de centrales overwegende bezwaren tegen deze vorm van overgangsrecht naar voren gebracht. Ten behoeve van het bereiken van overeenstemming over de voorstellen heeft het kabinet er uiteindelijk mee ingestemd de overgangsbepalingen voor het reeds in dienst zijnde overheidspersoneel te versoepelen. Centrales en kabinet hebben elkaar kunnen vinden in een salarisschaalgarantie voor genoemde categorie ambtenaren. Dit leidt er toe dat voor deze jeugdige ambtenaren de voor de dag van inwerkingtreding van dit besluit geldende salarisschalen en vooruitzichten in die schalen gewaarborgd blijven en zij derhalve van deze maatregel in hun salaris geen effect zullen ondervinden. Het bepaalde in artikel II, tweede tot en met vierde lid, strekt er toe dit te bewerkstelligen.

Evenals het salaris zal voor bedoelde categorie ambtenaren de aanspraak op vakantie-uitkering als gevolg van de onderhavige voorstellen geen wijziging ondergaan (artikel III). Volledigheidshalve zij erop gewezen dat het bepaalde in dit besluit onverlet laat de overgangsbepalingen als bedoeld in artikel I tweede tot en met vijfde lid van het koninklijk besluit van 1 augustus 1984 (Stb. 371), houdende verlaging van beginsalarissen van burgerlijke rijksambtenaren en in artikel III van het koninklijk besluit van 20 mei 1987 (Stb. 268), houdende wijziging van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1984 ter zake van de aanspraak op het minimumbedrag van de vakantie-uitkering en van de vergoeding voor extra diensten voor deeltijdwerkers.

6. Leerling-verpleegkundigen en leerling-ziekenverzorgenden

a. *Opleiding nieuwe-stijl*

Ingaande 1 september 1986 is in het kader van het WVC-leerlingenplan de salariëring herzien van de leerling die op of na genoemde datum tot de opleiding (nieuwe-stijl) is toegelaten, om aldus onder meer te komen tot een betere afstemming van de bezoldigingsverhouding in overheids- en particuliere ziekenhuizen. Hieraan is uitvoering gegeven bij koninklijk besluit van 1 augustus 1986 (Stb. 431) houdende wijziging van de Bezoldigingsregeling leerling-verpleegkundigen en leerling-ziekenverzorgenden 1978. Bij de vaststelling van de salarisbedragen is daarbij, behalve met de salariëring naar leeftijd van jeugdig BBRA-personeel tevens rekening gehouden met een lagere produktiviteit van de leerling. Daarnaast is bepaald dat zijn werkweek gemiddeld 36 uur zal bedragen. Met deze twee factoren rekening houdend is ervoor gekozen het salaris als volgt vast te stellen:

1e leerperiode: $36/38 \times 80\%$ van het salaris van een 18-jarige in BBRA-schaal 3;

2e leerperiode: $36/38 \times 85\%$ voor het salaris van een 19-jarige in BBRA-schaal 3;

3e leerperiode: $36/38 \times 95\%$ van het salaris van een 20-jarige in BBRA-schaal 4.

De aldus vastgestelde salarisbedragen die gelden voor de opleiding nieuwe-stijl zijn in de eerste, tweede en derde leerperiode respectievelijk f. 1199,-, f. 1397,- en f. 1736,-. Aangezien genoemde bedragen reeds op die buiten de overheid zijn afgestemd is er geen aanleiding tot een verdere verlaging als gevolg van in artikel II, eerste lid, van dit besluit voorgestelde verlaagde jeugdsalarissen, zoals die onder meer op de BBRA-schalen 3 en 4 betrekking hebben. Dit betekent dat er een gewijzigde procentuele koppeling aan BBRA-salarissen voor de berekening noodzakelijk is, waarbij ervoor is gekozen de salarisbedragen aan het aanvangssalaris voor volwassenen van de betreffende schalen te koppelen. In afwijking van het in de nota van toelichting bij bovengenoemd besluit vermelde, wordt de berekeningswijze als volgt nader vastgesteld. Voor de opleiding nieuwe-stijl geldt gedurende de eerste leerperiode een salaris ter grootte van $36/38 \times 80\%$ van 77,5% van het aanvangssalaris van BBRA-schaal 3; gedurende de tweede leerperiode een salaris ter grootte van $36/38 \times 85\%$ van 85% van het aanvangssalaris van BBRA-schaal 3; en gedurende de derde leerperiode een salaris ter grootte van $36/38 \times 95\%$ van 92,5% van het aanvangssalaris van BBRA-schaal 4. Ter toelichting wordt opgemerkt dat de reeds vanaf 1 september 1986 gehanteerde produktiviteitspercentages geen wijziging ondergaan. De laatstgenoemde percentages van 77,5; 85 en 92,5 zijn de uitkomst van de feitelijke staffeling ter grootte van 7,5% per leeftijdsjaar beneden de 21 jaar voor een 18-, 19- en 20-jarige zoals die golden voor de inwerkingtreding van dit besluit. Aldus worden op deze wijze de bedragen gedurende de eerste, tweede en derde leerperiode ongewijzigd vastgesteld op respectievelijk f. 1199,-, f. 1397,- en f. 1736,-.

b. *Opleiding oude-stijl*

De bedragen van leerlingen die vóór 1 september 1986 tot de opleiding zijn toegelaten (opleiding oude-stijl) blijven in het kader van de onderhavige voorstellen ongewijzigd, gelet op de salarisschaalgarantie voor overig bij de overheid reeds werkzame jeugdigen.

7. Dereguleringsstoets

Het onderhavige besluit strekt er toe uit een oogpunt van een zo optimaal mogelijke benutting van de loonsom de structuur van de jeugdsalarissen bij de overheid meer in overeenstemming te brengen met die in de marktsector. Om zulks voor het rijkspersoneel te bewerkstelligen

worden onder meer een aantal artikelen in het BBRA 1984 gewijzigd en de salarisschalen 1 tot en met 5 van bijlage B van dat besluit nader vastgesteld. De wijziging van de artikelen behelst een verhoging van de leeftijdsgrens voor het volwassenensalaris van 21 naar 22 jaar alsmede een verscherping van de staffeling in de jeugdsalarissen van 7,5 naar 10% per leeftijdjaar, met een maximumaftrek van 50%. Voorts wordt de aanspraak op het minimumbedrag in de vakantie-uitkering op overeenkomstige wijze aangepast. Zowel het salaris als de vakantie-uitkering voor de op het moment van inwerkingtreding van het onderhavige besluit reeds in dienst zijnde ambtenaar ondergaan als gevolg van de hier bedoelde voorstellen geen wijziging. Qua doelstelling vertoont de onderhavige regeling overeenkomst met de in het kader van het WVC-leerlingenplan reeds marktconform vastgestelde salarisbedragen van leerling-verpleegkundigen en leerling-ziekenverzorgenden nieuwe-stijl, zodat deze bedragen in dit kader niet behoeven te worden gewijzigd. De salarisbedragen van de leerling-verpleegkundigen en leerling-ziekenverzorgenden oude-stijl ondergaan, gelet op de salarisschaalggarantie voor reeds in dienst zijnde ambtenaren, geen wijziging.

Gelet op het voorgaande ontmoet deze regeling uit een oogpunt van deregulering geen bezwaar.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk